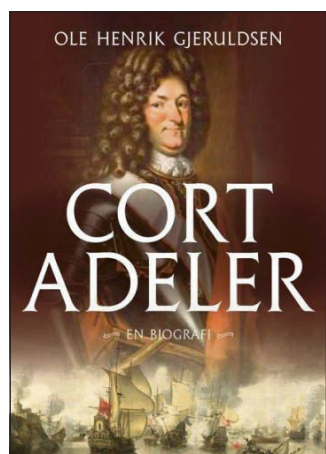

Breviksposten

SISTE NYTT FRA BREVIK OG HEISTAD

VIVI SÆVIK
Journalist, 909 66 297

BOK: Det er en spennende biografi som nå er skrevet om Cort Adeler fra Brevik.

Faren jobbet på Langøya

Cort Adeler opphav var at han var sønn av Dorthe Nielsdatter og Søfren Jensen.

VIVI SÆVIK
vivi.savik@pd.no

Søfren Jensen hadde tidligere vært kongelig embetsmann. Han var byfogd i Skien i 1613-14. Han var også forvalter ved det kongelige saltverket på Langøya i Langesund fram til 1621, inntil han i 1621 flyttet med familien til Brevik og begynte som trelasthandler og kjøpmann.

Cort Adeler ble født i Brevik 16. desember 1622. Ole Henrik Gjeruldsen beskriver i biografien at gutten vokste opp i Brevik med flere søsken rundt seg. Akkurat hvor mange, er ukjent, men han hadde i alle fall én bror, Niels, som var seks år yngre, og som ble amtmann i Bratsberg. Han hadde én søster, Sophie, et par år yngre enn Cort.

Gjeruldsen forteller at Cort sannsynligvis hadde én bror til, for i en av attestene som han fikk av sine overordnede venetianske offiserer fra 1650-årene, nevnes det at Cort hadde en bror som i 1657 falt i et sjøslag mot tyrkerne ved Dardanellene.

En teori som har vært framsatt om denne broren, var at faren var enkemann da han kom til Skien i 1613, og at han da hadde en sønn som var blitt igjen hos den første konens foreldre. Dette skriver Ole Henrik Gjeruldsen.

EN FASCINERENDE MANN: Cort Adeler fra Brevik imponerte sine omgivelser med sitt gode sjømannskap, sin militærstrategiske kunnskap og sitt store mot. Han var sjømann, krigshelt og etter hvert også en betydelig forretningsmann i København og Norge.

Glitrende bok om Cort Adeler

BOKANMELDelse: Historikeren og forfatteren Ole Henrik Gjeruldsen fra Bærum har skrevet en glitrende biografi om den bemerkelsesverdige dyktige sjøhelten og krigshelten Cort Adeler fra Brevik som levde på 1600-tallet.

VIVI SÆVIK
vivi.savik@pd.no
909 66 297

Boka gir en fantastisk innsikt i hvorfor og hvordan nettopp Curt Søfrensen som sjømann, kriger og forretningsmann ble høyt respektert av konger og herskere gjennom sitt dramatiske liv.

Ole Henrik Gjeruldsen lanserte boka «Cort Adeler - sjømann og krigshelt fra 1600-tallet» i Brevik Rådhus i april i år. PD omtalte boklanseringen da den fant sted, men har ikke tidligere gitt en anmeldelse av selve boka.

Da den unge Curt flyttet til Nederland, tok han den nederlandske stavemåten i navnet Curt Sivertsen. Først da han nærmet seg 40 år, tok han Adeler som slektsnavn.

Selv om vi gjennom historien vet at Cort Adeler til slutt døde

GRUNDIG: Historikeren og forfatteren Ole Henrik Gjeruldsen har skrevet et glitrende biografi om Cort Adeler. Boka er også spennende.

52 år gammel i noe så ynkelig som en smittsom epidemi av flekktufus om bord på den dansk-norske flåten i 1675, har forfatter Gjeruldsen klart å gjøre historien om Cort Adeler og hans liv til spennende lesning.

Krig ga muligheter

Sjømannen Cort Adeler oppdaget at krigen bød på uante muligheter, og han fikk en fantastisk karriere. I 1648 gikk Cort Adeler inn i venetiansk tjeneste og deltok i 12 år i krigen mot tyrkerne. Disse årene skriver Ole Henrik Gjeruldsen inngående om, basert på kilder som blant annet er kommandoførernes rapporter til sin hersker.

Men biografien om Cort Ade-

lers liv og virke starter slik en biografi skal gjøre; i opprinnelsen, og det er i hjembyen Brevik på 1600-tallet. Ved å beskrive hvordan datiden var, får leseren forståelsen av Cort Adeler oppvekst i Brevik, og hvordan han tidlig fikk en drøm om å seile ut i verden.

Ole Henrik Gjeruldsen er historiker og har tidligere skrevet doktoravhandlingen «Den norske hæren 1660-1679 - utskrivning og organisering». Han har også skrevet «Defensjonsskipsordningen i Norge 1630».

Om personligheten

Forfatteren har hatt som ambisjon å beskrive hvordan personen Cort Adeler var, og ikke

bare krigshelten. Denne ambisjonen har han klart, og han har klart å få fram karaktertrekkene og modigheten hos Cort Adeler som gjorde at han fascinerte kapteiner, kommandoførere, herskere og konger.

Det kom mange fremmede skuter som la til i Brevik indre havn og hentet trelast. Ole Henrik Gjeruldsen beskriver hvordan Brevik våknet til liv når de fremmede skipene ankom la-destedet. For Cort og kameratene var det spennende når skutene kom. Da ble det liv og røre i havnen.

I 1637 da Cort Adeler var 14 år, reiste gutten til byen Hoorn Nederland for å lære navigasjon og matematikk. Sannsynligvis reiste Cort med et skip som tilhørte en av farens forretningsforbindelser.

Joda, biografien forteller om alle slagene Cort Adeler var med på å utkjempet, først i nederlandsk tjeneste, og siden i venetiansk krigstjeneste. Og til slutt som generaladmiral i den dansk-norske marinen. Kartet helt foran i boken, viser farvanene slagene foregikk i.

Les boka selv. Dette er glimrende historiefortelling om hvorfor Cort Adeler ble så stor. Gjennom sin dyktighet satte han seg i respekt hos den nederlandske kongen og de dansk-norske konger, og ble venn med dem.